

PREDAJTE BAKLO MUČENIKOV

Govor na domobranski proslavi v Našem domu v San Justu

ANGELCA KLANŠEK

Zbrani smo na žalni prireditvi, na kateri se spominjamo naših bratov, prijateljev, sorodnikov, vseh žrtev komunističnega nasilja, v spomin junakov, mučencev.

Poudarim besedo v **spomin**. Starejšim, ki smo v naši domovini sami doživljali te apokaliptične čase, grozodejstvo komunističnih zločincev, trpinčenje njihovih žrtev, nam srca stiska bolečina ob spominu na njihovo trpljenje. Poznamo ga, sami smo ga vsaj v neki meri doživljali. Po božji volji, pa smo bili rešeni najhujšega in tudi po božji volji bili presajeni v to novo deželo. Nam pa sledite mladi rodovi. Niste samo zemljepisno oddaljeni od naše tedanje trpeče domovine, oddaljeni ste tudi od takratnih dogodkov. Težko jih razumete. In vendar ste vi tisti, ki naj obranljate spomin na najstrašnejšo, a vendar junaško dobo svojih prednikov.

Živite v svoji novi domovini, a vaše korenine segajo v deželo petja, brezmejnih lepote, a segajo tudi v neštevilna grobišča - kot smo slišali pri spominski proslavi v Slovenski hiši - so jih odkrili že 196, a kot sodijo raziskovalci, jih je kakih 600. V njih počivajo slovenski mučenci, ki so umirali po ukazu slovenskega Kajna, umirali za svobodo te lepe domovine.

Spomin nanje zavezuje nas, preživele iz tistih grozotnih let, zavezuje pa tudi vas, mlade rodove, da spoznavate, obranljate in posredujete svojim naslednikom veličino, pa grozo tistih dni.

Doumeti morate najprej zlo brezbožnega komunizma. Njegova ideologija je uničenje vseh vrednot, za katere so naši predniki stoletja živeli in se zanje borili, njihov cilj je zagospodovati nad narodom in ga zaslužniti, in to s kakršnikoli sredstvi: z lažjo, pobijanjem, mučenjem. Z lažjo so opravičevali svoja zločinska dejanja, z lažno obdolžitvijo svoja grozodejstva, ki so jih počenjali v senci slovenskih gozdov: „Je že nekaj storil, bil je izdajalec, družil se je z okupatorjem.“ Tako je bilo v Sloveniji na tisoče izdajalcev po komunistični lažnivi nalepki. Nekdo, ki ni poznal razmer v Sloveniji, oziroma le iz komunističnih virov, je obiskal naše rojake v tujini in videl njih poštenost, vernost, ljubezen do domovine, je dejal: „Ko bi le vse slovenske matere rodile take izdajalce.“

Laž je za komunizem najbolj učinkovito sredstvo. Z lažjo so preslepili premnoge domoljube, da so opravičevali svoje zločinske poboje. S temi zločini pa so širili tudi strah. Z njim so prepeljali dušo Slovencev, ki se ga se danes ne morejo osvoboditi.

S temi revolucionarnimi dejanji pa so komunisti pričeli v času, ko je bila Slovenija razkosana po treh sovražnih sosedih. Zasedli so jo Nemci, Italjani in Madžari. Že ta okupacija je slovenskemu narodu prinesla ogromno trpljenja - preseljevanje, zapiranje, streljanje nedolžnih ljudi. - premalo se sliši o grozi preseljevanja celih pokrajin. Malo slišimo o nemških tovarnjakih, ki so ponoči z bodečimi reflektorji zasvetili pred hišami in naše ljudi s poznano surovostjo Nemcev pregnali iz domov. jih odpeljali v neznanu. Zasaus-

ka naselja so naravnost izselili, da so pripravili prostor kočevskim Nemcem.

Drugi okupator ni bil v prvih mesecih tako nasilen, a čakal je ugodne prilike. Z njo pa so mu postregli komunisti, ki so tudi komaj čakali, da začno izvajati svoje revolucionarne načrte. S svojo spretno taktiko, pod krinko osvobodilne Fronte, so zvaljali fante v gozd: kdo ne bi bil navdušen za osvojitve naroda izpod tujih okupatorjev. A oni so pod to lažnivo borbo skrivali pravi obraz svojih ciljev in tega tudi takoj pokazali. Začeli so s pobijanjem svojih idejnih nasprotnikov, kot že rečeno - z nalepko: izdajalec je okupatorju. Po drugi strani pa so ti „lažni osvoboditelji“ izzivali okupatorja z manjšimi napadi, da je tudi ta začel s terorjem, a na žalost nad nedolžnimi ljudmi. Tako sta se obe zločinski roki združili - na zunaj kot nasprotni - a obe sta uničevali slovenski narod.

Zato se je dvignil velik del naroda in v obrambi uspešno reševal življenja poštenih Slovencev. Vaški stražarji, domobranci so branili svoje vasi, svojo vero, kulturo, svojo domovino do tedaj, ko nas je resnično izdajstvo zmagujočih vesil pognalo na pot begunstva, naše branilce pa v strašno smrt. Mi, živi, smo izgubili domovino in se izgublamo v morju tujine, čuvarji svobodne Slovenije pa so zgubili življenja.

Tem je namenjena današnja spominska prireditev. Z njo vam starejši zapuščamo oporoko: Obranjajte spomin na te junaške žrtve, spomin na slovenske mučence, pa spomin na tragično dobo slovenske zgodovine, ki je bila v vseh njenih stoletjih najbolj krvava in je po krivdi lastnih bratov - ne po tujic - skoro izkrvavela.

Komunistični pisatelj Tone Seliškar je našemu poštenemu narodu zagrozil: „Mi ne bomo posekali samo gnilega drevesa, mi bomo tudi njegove korenine izruvali in jih požgali, zemljo, v kateri je raslo tako drevo, pa bomo globoko prekopali, da ne bo ostalo za takim drevsom najmanjše kati.“ Tako usodo nam je komunizem namenil in z usmrtilo tisočev skoro uspel. A naše korenine so bile globlje. Na vseh kontinentih in tudi doma so iz njih vzbrstela mlada drevesa - ponovno zaživele in to iz vas, naši mladi izseljenki rodovi. Se zavedate svoje odgovornosti?

Prav je, da to vi mladi vsaj razumsko spoznate, da čas v vasih srcih ne zamegli petdesetletnega zaslužnjenja domovine vaših prednikov. Obranjajte ji zvestobo, zvestobo idealom, moralnim vrednotam, za katere so vaši predniki živeli in umirali. Spoznavajte resnico, ki so jo revolucionarji dušili - in jo še - s tisočkrat ponovljenimi lažmi. Ne predajajte se miselnosti, da je to preteklost in naj gre v pozabo. To želijo in na tem delajo krvniki, ki bočejo svojo lažno zgodovino obranjati in jim je na poti in v sramoto doba pobijanja.

A vaša naloga je še večja. Predajajte to baklo mučeniške dobe Slovenije svojim potomcem, da še bo v njih obranjala ljubezen in ponos na mučene, branitelje svobode naše domovine, danes samostojne Slovenije, ki je gotovo zrasla iz krvi naših mučencev, iz tal množičnih domobranskih slovenskih grobov.

Koalicija dosegla novo soglasje

Vsak sestanek vladne koalicije je tvegan, na nedeljskega pa se v SLS dobro in intenzivno pripravljali ter upali na dober rezultat, je na novinarsko vprašanje po seji vlade odgovoril kmetijski minister in predsednik SLS Franc But. Glede izjave premiera Antona Ropa o kršitvah koalicijske pogodbe s strani SLS je predsednik ljudske stranke dejal, da so vse stranke že kršile koalicijsko pogodbo. Rop je sicer ocenil, da bo nedeljski sestanek vodstev in poslancev koalicijskih strank z vidika obstoja koalicije tvegan.

„Koalicija mora sebi predvsem postaviti nove cilje, nove vizije in skupne projekte, ki jih želimo dokončati do konca naslednjega leta in ugotoviti, na kakšen način bomo to postorili, da bo zadeva uspešna,“ je dejal But.

Predsednik SLS je še ocenil, da je koalicija že izpeljala veliko skupnih projektov, državo pripeljala v EU in NATO. „To je zgodovinski uspeh, h kateremu je največ pripomogla ta koalicija in tudi stranka, ki jo predstavljam.“

Predsednik vlade in LDS Anton Rop je po „velikem“ koalicijskem sestanku zatrdil, da so se štiri stranke vladne koalicije poenotile okoli predstavljenega Programa za učinkovit vstop Slovenije v Evropsko unijo. Rop je izrazil zadovoljstvo, da je bilo na sestanku poslancev, ministrov in predstavnikov vodstev LDS, ZLSD, SLS in DeSUS doseženo soglasje na področju gospodarstva, zdravstvene reforme, reforme javne uprave, regionalnega razvoja, zunanje politike in uresničevanja načel pravne države.

Predsednik ZLSD Borut Pahor je ocenil, da gre pri omenjenem programu za uveljavitev politike zategotovanja pasu, ki bo morda prinesla „volilna tveganja“, a je nujna za uspešen dolgoročni razvoj države.

But, predsednik SLS, ki so jo ostale tri koalicijske partnerice pred srečanjem večkrat kritizirale zaradi kršenja koalicijske pogodbe, je med drugim izrazil zadovoljstvo, da se je koalicija poenotila glede ustavnih sprememb na področju regionalizma.

Predsednik SDS Janez Janša pa je poudaril, da je bil nedeljski sestanek koalicijskih strank na Brdu pri Kranju medijski šov. Kljub napovedim se ni zgodilo nič. Novost bi bil Program za učinkovit vstop v Evropsko unijo, vendar bi vlada tega morala izdelati sredi 90-ih let, ko je Slovenija pričela pogajanja za vstop v EU.

„V tem trenutku bi zato potrebovali dolgoročen program za učinkovit in skladen razvoj v okviru EU, tega pa ni možno narediti, dokler ni določenih dolgoročnejših prioritet, dokler Slovenci sami ne vemo, kaj bi želeli v tem novem okolju doseči.“

Program je relativno neambiciozen, saj izpušča mnoge stvari, ki bi bile potrebne, in je brez odgovornosti ter zavezujočih rokov.“

Janša meni, da ne ponuja odgovorov na vprašanja, kaj se bo zgodilo, če se posamezni elementi tega programa ne bodo uresničili. „Kaj bo storila vlada in koalicija? Bo vlada odstopila?“, se je vprašal predsednik največje opozicijske stranke.

Janša je ocenil, da je program brez refleksije, kot da se je zgodovina začela v teh mesecih. Koalicija tudi ne priznava odgovornosti za trenutno stanje, ki pa ga v programu opisuje „dokaj alarmantno“. Napovedal je, da „se ne bo nič zgodilo, nihče ne bo odstopil, večina ukrepov v naslednjem letu ne bo uresničenih, za kar bo kriva mednarodna situacija, LDS in vladne stranke pa ne bodo nič krive in bodo pred volitvami ponujene kot najboljša izbira“.

Državni sekretar Špacapan razrešen

Slovenska vlada je 10. julija Črtomirja Špacapana razrešila z mesta državnega sekretarja v ministrstvu za zunanje zadeve in direktorja urada za Slovence po svetu in v zamejstvu. Za vršilko dolžnosti direktorice urada je vlada zaenkrat imenovala Metodo Mikuž Bračkovič.

Poročilo ni podalo nobenega razloga, zakaj se je to zgodilo. Po odhodu prejšnje sekretarke Tovornikove je trajalo precej dolgo, da so se v vladni koaliciji zedinili za Špacapana. Sedaj pa po tako kratkem obdobju je naenkrat odstranjen. Zakaj?

Pred tedni so vladi priporočili, da se sekretariat ukine in naj njegovo delo prevzame ministrstvo za zunanje zadeve. Zaradi takojšnjega protesta raznih društev slovenskih izseljencev po svetu, med njimi tudi naše Zedinjene Slovenije, tega vlada ni storila. A sedaj je odstranila sekretarja in ni sporočila, zakaj. Kaj je zadaj?

SPET BALKANSKA POT?

Cariniki mejnega prehoda Fernetiči so v avtomobilu, ki ga je vozil 29-letni državljani Srbije in Črne gore, s pomočjo službenega psa odkrili 25,1 kilograma heroina. Domnevajo, da gre za oživitve

balkanske tihotapske poti, saj je kurir iz Podgorice vstopil v Slovenijo domnevno iz Hrvaške in pot nameraval nadaljevati v Italijo. To je največja zasežena količina heroina na območju Policijske uprave Koper.

Pobuda o prihodnosti Slovenije

Predsednik republike Janez Drnovšek se je v sklopu pogovorov o pobudi za razpravo o prihodnosti Slovenije sestel s predsednikom Slovenske akademije znanosti in umetnosti Boštjanom Žekšom, pa tudi z rektorjema ljubljanske in mariborske univerze, Jožetom Mencingerjem in Ivanom Rozmanom.

Gostje so se s predsednikom države pogovarjali o možnostih za vključitev omenjenih institucij in njihovih posameznikov v razpravo o prihodnjih izzivih slovenske družbe.

GLEJ...

SLOVENIJA, STAR BALKON NA JADRAN 2

SPOMINSKI PROSLAVI V SAN JUSTU IN SAN MARTINU 3

DRAGA XXXVIII V TRSTU IN DRAGA MLADIH 2

SLOVENC NA KOROŠKEM SO OSTALI BREZ RADIA 2 .. 4

SLOVENC V ARGENTINI

NAŠ DOM SAN JUSTO

Doomobranska proslava

29. junija smo se sanjuški rojaki spominjali usode slovenskih domobrancev.

Pri sveti maši, ki jo je daroval naš dušni pastir Toni Bidovec, smo molili za vse žive in rajne žrtve komunističnega nasilja. Nato smo se zbrali v Našem domu pred spomenikom pesnika Franceta Balantiča, padlega domobranca. Njemu v spomin in vsem padlim med drugo svetovno vojno in po njej smo poklonili venec rož in zmolili za pokoj njihovih duš.

Po molitvi smo se pomaknili v zgornjo dvorano, kjer so bivši domobranci - žive priče - zasedli prvo vrsto. Po uvodnih besedah Damijana Poglajna je predsednica doma Mici Malavašič-Casullo, pozdravila vse navzoče. Nato pa nam je Angelca Klanšek - voditeljica naše šole - z dojemljivimi besedami orisala tragedijo, katero je moral pretrpeti slovenski narod zaradi nasilja komunistov in tudi okupatorjev. Njene besede so nam segle do srca. Prinašamo jih na uvodnem mestu.

Po občutenih besedah slavnostne govornice so se razgrnile zavese pred odrom, kjer je bil nad grobom naslikan trpeči Kristus in mogočno drevo z debelimi koreninami, ki so mu bile v oporo. Na odru se je v besedi prepletala preteklost s sedanostjo, ko se je na primer spraševal mladenič, če so mrtvi res tako globoko zakopani v podzavest. Glas padlega domobranca pa mu je med drugim dejal, da je resnica kruta in da le ona osvobaja.

Močan vtis je naredilo med publiko tudi število nastopajočih na odru (dva in trideset mladih je bilo), ki je brezhibno podajali besedo Toneta Rodeta. Med podanimi stavki smo prisluhnili posrečeno izbranim rekvizijem in Ave Mariji.

Čudovito scenerijo je pripravil Tone Oblak, Blaž Miklič pa je režiral in izbral vmesno glasbo. Za luči in zvok sta preskrbela Marko Štrubelj ter Dani Zupanc.

Za zaključek smo vsi zbrani zapeli pesem „Oče, mati...“

K.J.Q.

MENDOZA

SEDMA OBLETNICA „LOS CHAÑARES“

V nedeljo 15. junija zvečer, v nabiti dvorani Slovenskega doma v Mendozu, je slovensko in argentinsko občinstvo z močnim ploskanjem sprejelo folklorno skupino „Los Chañares“, ki je obhajalo sedmo obletnico obstoja.

Ob pričetku, v zatemnjeni dvorani, se je med publiko razširil nasmeh, ko so bile na velikem platnu na steni prikazane po vrsti slike petih bratov in bratrancev Bajda kot majhni otroci. Sledile so še druge slike s potekom raznih doživetij ter koncertov v Argentini, Združenih državah Amerike, Sloveniji, Italiji in Franciji. Ves koncert je bil tudi prenesen na tem platnu.

Izza dima, ki je bil namenoma spuščjen, so se na odru prikazale silhuete Davida, Janeza, Romana, Borisa in Tomaža Bajda v gavčevskih oblekah in takoj je zadonela pesem: „Fantasma del carnaval“, katere avtor je prvi izmed imenovanih. Za tem so na kitare, piščali in bombo zaigrali in zapeli še osemnajst pesmi, med njimi „El cielo en Cuyo“, „Canción de lejos“, „El cóndor pasa“, „La flor de la canela“, „Malambo del viento“, „Una cueca en la vendimia“, te dve zadnji tudi Davidovi skladbi.

Kot potomci slovenskih dedov so fantje poskočno zaigrali na harmonike in kitare nekaj slovenskih ljudskih skladb. Nato se jim pridružil Slovenski mendoški oktet, s katerimi so v prijateljskem vzdušju zapeli „V dolini tih je vasica mala“.

Vsak izmed članov folklorne skupine je med

pesmimi omenil lastne izkušnje in dogodivščine v teh sedmih letih. Eden od njih je tudi pojasnil o nastanku imena, ki so si ga zavzeli po nekem drevesu, ki raste v Mendozu in ima zelo globoke korenine. S tem drevesom je bil okrašen desni del odra, v njegovem ozadju pa je visela lepa risba, povzeta iz indijanskega vzorca, ki je bila tudi narisana na programu koncerta.

Harmonično izvedene pesmi so vse večale navdušenje otrok, mladih in starejših, ki so ob koncu z burnim ploskanjem zahtevali še nove pesmi. Dodali so ubrano interpretacijo „Pa' la Celeste“ ter ganili publiko z „Los diecisiete cuyanos“, na čast mendoškemu vojaku, ki so padli na Malvinskih otokih, in končno še „Los sesenta granaderos“.

Po koncertu so v zahvalo prejeli šopek rož in poljube deklet. V imenu Društva Slovencev se jim je zahvalil predsednik. Izrazil je ponos vse skupnosti do te glasbene skupine ter izrazil priliko, da se je poslovil od Davida Bajda, ki začasno zapušča Mendozo, ker se je namenil potovati v Slovenijo, da se bo izpopolnil v glasbi. Franci Šmon, predsednik Fantovske zveze, se je v imenu mladine tudi zahvalil sovrstnikom in jim zaželel, da bi Bog blagoslovil njihovo kulturno delo.

Prijeten večer smo zaključili v predvorani, kjer smo vsi navzoči nazdravili z dobrim mendoškim vinom in okusno torto.

M.N.

SAN MARTIN

Spomnili smo se domobrancev in drugih žrtev

Kot vsako leto, že dolgo let, smo se na nedeljo 22. junija zopet spomnili v Slovenskem domu v San Martinu na vse tiste, ki so svoje življenje darovali Bogu, narodu, domovini, v letih revolucije na Slovenskem.

Letos nismo samo slavili naše domobrance, ampak smo tudi se spomnili tistih žena, mater, sester, deklet, ki so bile in še vedno so, stebri naših junakov... Bile so vedno opora v tistih težkih časih.

Počastili smo jih z zavestjo, da čeprav smo v daljni Argentini, daleč od njihovih grobov in svetišč, nismo samo njihovi potomci, ampak smo tudi del njihove zgodovine. Tako zamisel programa je izvedla Marta Jenko Škulj na podlagi spominov in poezij Mimi Baraga Marinček.

Te poezije so bile iz srca izročene njeni vnukinji Zofiji Kastelic, ki z drugimi mladimi so jih recitali kot prave osebne misli. Ti mladi so bili: Nadja Žerovnik, Martin in Damijan Jerman, Lucijana Dimnik, Andreja Boltežar, Erika Šenk, Marjan Belec in Marija Evgenija Santana Smersu.

Ta mladi rod je s čutom prebral te spomine in poezije. To so nekateri odlomki:

Kot dekle:

„Gozdič je že zelen,
travniki so razcveten,
ptički pod nebom
veselo pojo;
ptički pod nebom
veselo pojo.“

Kot žena:

„Ko dvignila roka Slovenska je pest
rop, požig, umor je bila njena zavest,
ko brat brata Slovencev moril je,
da tujec se lahko smejal je v pest.
Kaj storil je fant ti nedolžni?
Na zemlji slovenski garal je pošteno;
Z ljubeznijo božal to zemljo revno
In črpal iz nje je njene sadove.“

Kot sestra:

„Odšel si brez slovesa, naš teharski trpin. Tvoja nasmejana usta je zasula tuja zemlja. Kot 17-letni trpin si okusil vse teharske grozote. Bil si skrit, malo ljudi je vedelo, kaj vse je prestala tvoja mladost, kaj vse so morale videti tvoje oči v tistih groznih dneh...“

Kot mater:

„Na tujem rodilo
si se detece malo,
zajokalo prvič
v tuji si svet;
s solzami v očeh poljubila
sem prvič Ti nežni in mili obraz.“

Ta venček poezij je bil povezan z melodijo sladkih flavt (Zofija Žerovnik, M. Mihaela Podržaj in Marijan Škulj), medtem, ko je skupina otrok Rožmanove šole deklamirala „Gozdič“ in Sanmartinski moški zbor, katerega vodi gospa Lučka Marinček Kastelic, nam je zapel „Vsi so prihajali“.

Po končani proslavi so bivši domobranci podpisali spominski pergament.

V.L.

Spodaj: Bivši domobranci.

Prešernova šola: Praznovanje Dneva državnosti

Tako kot se otroci pripravljajo in vabijo na praznovanje svojega rojstnega dne, so nas učenci Prešernove šole na Pristavi povabili na praznovanje 12. rojstnega dne Republike Slovenije.

V soboto, 28. junija se nas je zbralo lepo število staršev in sorodnikov, ki smo nestrpnost čakali, kaj nam bodo otroci in učitelji pokazali.

Najprej nam je Marjana Magister v tehtnem govoru nanizala vrsto zgodovinskih trenutkov, ki so bili odločilni za obstoj slovenskega naroda in so končno pripeljali do samostojnosti in suverenosti države. Spomnila se je tudi, s kakšnim nav-

dušenjem smo junija 1991 sledili dogodkom v Sloveniji in ponosno sodelovali pri manifestacijah po Buenos Airesu ob oklicu samostojne Slovenije.

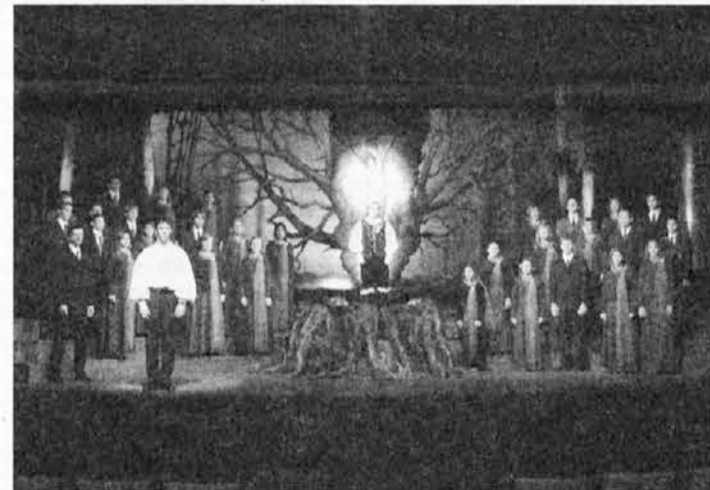
„Brzovlak, brzovlak...“ V dvorano je prisopihal brzovlak s šolarčki iz otroškega vrtca, prvega in drugega razreda, ki nas je popeljal „daleč preko bregov“ na praznovanje.

Ta pesem je bila povezovalna nit celotnega nastopa in pri vsaki postaji so vstopili otroci iz posameznih razredov. Vsak razred pa je z recitacijami in igranjem pokazal, kaj bo Sloveniji podaril za rojstni dan: učenje, veselje, igranje, delo, sodelovanje, vero in ljubezen.

Z vsem tem so otroci obdarili Slovenijo in se vrnili „z vlakom“ domov, kjer smo pa vsi skupaj zapeli himno „Slovenija v svetu“, v zavesti da „... kjer rod je moj, kjer sin je tvoj, tam si, Slovenija“.

D.O.

Levo spodaj:
Nastopajoči s scenografom Tonetom Oblakom, zasnovalko Mirijam Oblak in režiserjem Blažem Mikličem na odru Našega doma.

NAŠA SKUPNOST ŽIVI

V soboto, 28. junija so dijaki Slovenskega srednješolskega tečaja ravn. Marka Bajuka odpotovali v Slovenijo. Spremljata jih Ivana Tekavec in prof. Karel Groznik.

V soboto, 5. julija je bila za prvo soboto v slovenski cerkvi Marije Pomagaj molitvena ura za duhovniške, redovniške in misijonske poklice.

V nedeljo, 6. julija je bila v Slovenski hiši Alojzijevega proslava. Ob 16. uri je bila sv. maša v cerkvi Marije Pomagaj, sledil je poklon padlim junakom pred spomenikom. Nato je bila v veliki dvorani otroška igra „Pavliha noče v šolo“ v izvedbi Rožmanove šole in v režiji Diane Truden.

V sredo 9. julija, se je odigral v Našem domu v San Justu finala MTO.

V četrtek, 10. julija je bila v Slovenski hiši redna seja Zveze slovenskih mater in žena, katero je vodila predsednica Pavlina Dobovšek. Sledil je razgovor z arh. Lučko Jereb Oblak.

Isti večer ob 19. uri je bila seja referentov za tisk pri tedniku Svoboda Slovenija. Ob 20. uri je bila redna seja odbora Zedinjene Slovenije pod vodstvom predsednika Lojzeta Rezlja.

V nedeljo, 13. julija so rojaki v San Martinu praznovali 43. obletnico ustanovitve doma in 35. mladinski dan. Najprej je bilo tekmovanje v odbojki, sledila je sv. maša. Po skupnem kosilu je bil kulturni program, nato pa prosta zabava.

Rifa za Slovensko hišo in Duhovno življenje je na voljo v dušnopastirski pisarni in pri poverjenikih. Cena je 10 pesov.

Priredila D-ova za tisk. ref ZS

FAZ: Preobrat v slovenskem finančnem sektorju

V slovenskem bančnem sektorju je doslej prihajalo le do neznatnih prestrukturiranj. Minulo leto je prineslo delno privatizacijo Nove ljubljanske Banke (NLB), ki je po najnovejših poslovnih rezultatih sicer obdržala vodilni položaj, vendar pa začela izgubljati tržni delež. Do konca leta je pričakovati nadaljnja povezovanja in privatizacije. Tudi zavarovalniški sektor z Zavarovalnico Triglav na čelu bodo prestrukturirali, je po pisanju izdaje nemškega dnevnika Frankfurter Allgemeine Zeitung (FAZ) z dne 14. julija.

V minulem letu se je skupna bilančna vsota vseh bank v Sloveniji povečala za 17 odstotkov. Po podatkih Banke Slovenije se je dobiček pred obdavčitvijo bank v Sloveniji v primerjavi z letom poprej dvignil za 200 odstotkov, poročilo povzema FAZ. Največji tržni delež, 34,7-odstotni, ima NLB, ta je v približno tretjinski lasti belgijske bančne in zavarovalne skupine KBC, na drugem mestu pa je z 11,4-odstotnim deležem še neprivatizirana Nova Kreditna banka Maribor (NKBM). Ta naj bi po napovedih slovenskega finančnega ministra Dušana Mramorja v drugi polovici letošnjega leta prevzela Poštno Banko Slovenije.

Za zdaj ostaja odprto vprašanje, ali bodo tej bančni skupini pripojili še slovenske zavarovalnice, s čimer bi nastal nov finančni holding, piše FAZ, ki ob tem navaja, da je slovenski premier Anton Rop napovedal, da bodo odločitve o tem sprejeli septembra. Šele tedaj bodo objavili razpis za privatizacijo NKBM ali novega holdinga.

Ljubljano je k privatizaciji pozvala Evropska komisija v svojem zadnjem poročilu o Sloveniji, še piše časnik. Slovenski bančni sistem se še ni ustrezno razvil, ponudba bančnih storitev pa je dokaj skromna. FAZ iz poročila nemške agencije za tuje gospodarstvo še povzema, da so bile obrestne mere v Sloveniji konec lanskega leta v primerjavi z ostalimi srednjeevropskimi državami visoke, nato pa so začele padati, na kar so odločilno vplivali novi angažmaji tujih bank v državi. Že pred tem se je NLB umaknila iz več let veljavnega medbančnega dogovora o regulaciji obrestnih mer. FAZ med spremembami omenja tudi deindeksacijo, ki je del finančnega programa, ki ga mora Slovenija začeti uresničevati pred vstopom v EU.

Po tržnem deležu je na tretjem mestu Abanka Vipa, na četrto mesto pa je zdrsnila SKB banka, ki je v lasti francoske bančne skupine Societe Generale. Na petem je Banka Koper, katere večinska lastnica je italijanska bančna skupina San Paolo IMI. Med tujimi banki je po tržnem deležu najvišje Bank Austria Creditanstalt Ljubljana, ki v slovenskem bančnem prostoru obvladuje štiridostotni tržni delež.

V Sloveniji se ostale finančne institucije niso razvile v tolikšni meri, da bi lahko tekmovale z bankami, ugotavlja poročilo, ki ga povzema FAZ. Časnik zadnji del članka o slovenskem finančnem sektorju posveča zavarovalnicam. Kot navaja, je bilo po letu 2000 v Sloveniji opaziti le majhno prestrukturiranje zavarovalniškega sektorja, v katerem dominira Zavarovalnica Triglav s 43-odstotnim tržnim deležem. Sledita ji Vzajemna zdravstvena zavarovalnica in

Slovenski Korošci brez Radia dva

V petek 11. julija ob 18. uri je utihnil radijski program slovenske manjšine v Avstriji Radio dva. Pristojni so si sicer do zadnjega trenutka prizadevali, da bi našli rešitev za usodo edinega celodnevne slovenskega radijskega programa na avstrijskem Koroškem, vendar jim to ni uspelo. Radio dva bo odslej pa do konca pogovorov z avstrijsko državno radiotelevizijo ORF vrtil le še glasbo.

Ukinitev programa Radia dva je v Sloveniji naletela na negativne odzive. Predsednik komisije DZ za Slovence v zamejstvu in po svetu Franc Pukšič je dejal, da ukinitve radia pomeni kršitev obveznosti, ki jih je Avstrija sprejela na osnovi sklenjenih mednarodnih sporazumov in osnovnih načel delovanja demokratične države.

Kljub izrednim pogovorom slovenskega državnega sekretarja za Slovence v zamejstvu in po svetu Črtomira Špacapanu na generalnem konzulatu Slovenije v Celovcu za nadaljevanje oddajanja programa Radia dva ni bilo mogoče doseči rešitve.

Kot je Špacapan sprva dejal, sta se slovenski zunanji minister Rupel in njegova avstrijska kolegica Benita Ferrero-Waldner na nedavnem srečanju v Radgoni na avstrijskem Štajerskem dogovorila, da bosta državi za nadaljnje delovanje Radia dva do konca tega leta prispevali vsaka po 246.000 evrov. „Če bo dosežen dogovor med obema ministroma, da Avstrija prispeva svoj delež, bo Slovenija v okviru finančnih virov zagotovila preostali del,“ je povedal Špacapan.

Slovensko zunanje ministrstvo je sicer sporočilo, da je urad vlade za Slovence v zamejstvu in po svetu kljub veliki finančni stiski še vedno pripravljen sodelovati pri reševanju slovenskih radijskih programov na Koroškem, da pa mora svoje obveznosti do radia najprej izpolniti Avstrija.

Po Špacapanovih besedah bodo na skupnem sestanku z obema osrednjima političnima organizacijama slovenske manjšine na avstrijskem Koroškem - Narodnim svetom koroških Slovencev (NSKS) in Zvezo slovenskih organizacij (ZSO) - skušali preučiti, ali je v okviru rednih proračunskih sredstev, ki jih

Slovenija namenja slovenski manjšini v Avstriji, najti možnost za financiranje nadaljnega delovanja slovenskega radia.

Predsednik NSKS Jože Wakounig se je na novinarski konferenci Sloveniji, še posebej pa državnemu sekretarju Špacapanu, zahvalil za vsa prizadevanja za ohranitev celodnevne slovenskega radijskega sporeda, vsem sodelavcem in poslušalcem radia pa za njihovo zvestobo. Obenem je zagotovil, da se bo NSKS skupaj z ZSO trudil za rešitev v okviru obstoječih finančnih možnosti.

Poleg neustrezne medijske oskrbe slovenske manjšine na Koroškem in Štajerskem so slovenski manjšini kršene pridobljene pravice v zvezi z uradno rabo slovenskega jezika in zagotovitvijo dvojezičnih napisov, je poudaril Pukšič in pojasnil, da obveznosti Avstrije do slovenske manjšine na Koroškem in Štajerskem na področju medijev temeljijo med drugim na Okvirni konvenciji za zaščito narodnih manjšin in Evropske listine za varstvo regionalnih in manjšinskih jezikov, ki sta najpomembnejša manjšinska instrumenta Sveta Evrope, Avstrija pa je njuna podpisnica.

Avstrijska državna pogodba podpisana leta 1955 v svojem 7. členu prav tako določa posebne pravice slovenski manjšini na avstrijskem Koroškem in Štajerskem.

V skladu z avstrijskim pravom avstrijsko državo zavezuje tudi zakon o avstrijski državni radioteleviziji (ORF), ki določa, da mora nacionalna radiotelevizija poskrbeti za oddaje v manjšinskih jezikih za priznane manjšine in jim omogočiti, da to nalogo izpolnijo prek zasebnih radijskih postaj.

„Zoper neukrepanje slovenske vlade“ v primeru Radia dva je protestirala tudi poslanska skupina Janševе SDS. „Poslanska skupina SDS izraža svoj protest vladi, da ni bila sposobna rešiti vprašanja kršitve nacionalnih pravic slovenske manjšine s strani avstrijske vlade. S takim ravnanjem je vladajoča koalicija jasno pokazala svoj odnos do temeljnih vprašanj obstoja slovenske manjšine na avstrijskem Koroškem,“ je zapisano v protestu SDS.

Zavarovalnica Maribor z 22 oz. 14 odstotki. Analitiki družbe McKinsey v januarja objavljenem poročilu priporočajo združevanje bank in zavarovalnic, ki bi nato nastopile na trgu z novimi produkti, še preden bo Slovenija postala članica EU. Z vstopom v unijo bi se namreč konkurenčnost v finančnem sektorju lahko skokovito povečala.

Na slovenski zavarovalniški trg je pred kratkim vstopila KBC, lastnica manjšinskega deleža v NLB, tuje družbe pa imajo deleže tudi v treh manjših zavarovalnicah (Merkur, Grawe in Generali), ki imajo skupno manj kot tri odstotni tržni delež. FAZ še navaja, da KD Group prodaja zavarovalniški hiši Adriatic in Slovenica, ki sta napredaj v paketu.

Po STA

MTO

Prva gospodarja sta znova odkupila naslova

Malo čez prvo uro popoldan so se pomerila dekleta iz Carapachaja in ramoška ekipa. Kdaj? V sredo 9. julija. Zakaj? Kako zakaj? Šlo je za zaključno fazo 3. Medkrajevnega turnirja v odbojki, ki ga organizira zvezni odbor mladinskih organizacij s sodelovanjem domov, v katerih se igrajo tekme.

Torej carapachajska dekleta so premagale ramoška in si z zmago zaslužile peto mesto. Izzid igre je bil 2-0 (25-11;25-21). Pohvaliti je treba obe ekipi, ker sta se potrudili kljub problemom in odigrali čim več iger, v prid njih in turnirja samega. Vztrajno in pogumno naprej.

Fantje iz istega doma kot dekleta, ki so pridobile peto mesto, niso imeli iste sreče. Sanmartinčani so premagali Carapachajčane 2-1 (25-27;25-19;15-11) Nivo igralcev je bil enak, toda končno so Sanmartinčani pokazali svoj ponos in s trudom prišli do zmage.

Bronasto medaljo so si osvojila dekleta s Pristave, ko so premagala sanmartinske nasprotnice 2-0 (25-20;25-11). Eestitke obema ekipama in jima želimo, da bi se vztrajno trudile in dosegle zaželene cilje.

SDO iz San Justa

Lanuški fantje so ponosno odnesli bron na svoj prsih, saj so z vso pravico in brez dvoma premagali Ramoški fantovski odsek 2-0 (25-19;25-20). Lanuščanom se vidi volja in trud, a veliko vaj bo še treba, če se želijo boriti za glavna mesta.

Pr eden bomo opisali final, pa vam povemo, da ta turnir ni bil organiziran kar tako na hojladri. Veliko sej je bilo vloženi v sestavo pravilnika, koordinacijo, organizacijo in vse, kar zraven spada. Sodelovanje mladine domov, ki so dali na razpolago dvorane in pripravili igrišča.

In na ta dan je bila sanhuška dvorana tudi lepo okrašena. Način okrasov bi lahko primerjali z vsakim

SFZ iz San Justa

svetovnim prvenstvom, brez pretiravanja. Pod streho so viseli prapori vseh slovenskih mladinskih organizacij velikega Buenos Airesa. Ob straneh dotični grbi mladinskih organizacij. Ni manjkala maskota turnirja, simpatični medvedek „Metko“, ki je navdušeno navijal za vse nastopajoče.

Pr eden sta se začela finala, smo v dvorani sprejeli argentinsko in slovensko zastavo v spremstvu vseh štirih ekip, ki so imele pravico do finala. Bil je praznik argentinske osamosvojitve in spodobil se je poklon državi, ki je z odprtimi rokami sprejela naše prednike in je prva domovina nas mladih.

Po petju himen so dekleta iz San Justa in Slovenske vasi

Nad. na 6. str.

Correo Argentino Suc. 7
FRANQUEO PAGADO
 Cuenta N° 7211
 R. Nac. de la Propiedad Intelectual N° 881153

MALI OGLASI

TURIZEM

Bungali v Bariločah. - Bungali ILIRSKA nudijo 3-sobna stanovanja z vso opremo, vse leto po odlični ceni. Tel. 02944-441814. E-mail: ilirka@bariloche.com.ar

Letalske karte,

rezerva hotelov,

najem avtomobilov in izleti po svetu
 H. Yrigoyen 2742 - San Justo
 Tel. 4441-1264 / 1265

ADVOKATI

Dr. Vital Ašič, Odvetnik Paraná 830, 5.nadstr. - Buenos Aires. Prijave na: Tel./faks: 4798-5153. e-mail: estudioasic@cpacf.org.ar

DOBOVŠEK & asociados - odvjetniki. Zapuščinske zadeve. Somellera 5507, (1439) Buenos Aires. Tel/Fax: 4602-7386. E-mail: jdbovsek@perseus.com.ar

dr. Marjana Poznič - Odvjetnica - Uradna prevajalka za slovenski jezik Lavalle 1290, pis. 402 - Tel. 4382-1148 - 15-4088-5844 - mpoznic@stanet.com.ar

dr. Franc Knavs, dr. Bernard Knavs, dr. Veronika Knavs - odvjetniki - ponedeljek, torek, petek od 16. do 20. - Tucumán 1455 - 9. nadstr. "E" - Capital - Tel. in faks: 4374-7991 in 4476-0320.

dr. Lilijana Kožar, odvjetnica; Av. Corrientes 1250, 5° F, Capital. Torek in četrtek od 16. do 19. Tel.: 4382-9216

Dr. Damijana Sparhaki

zobozdravnica
 splošna odontologija

Belgrano 123, 6. nadstropje '4' - Ramos Mejía
 Tel.: 4464-0474

Prva gospodarja... Nad. s 4. str.

začele s pripravo. V dvorani je v hipu zraslo število glasnih gledalcev in vzdušje je bilo „vroče“. Posebej še otroci in tudi nekaj starejših so podali svoj hurra. Na prvi pogled smo lahko opazili tremo vseh igralk, kot če bi bili v šoli pred profesorjem za ustni izpit.

Igra se je začela in točke so se vzporedno štele za obe ekipi. Kot se pravi na konjskih dirkališčih, „cabeza a cabeza“ (glava ob glavi). Nobena ekipa ni hotela nič popustiti. Priznati je treba, da bi kate-rakoli od obeh ekip zaslužila prvo mesto. Toda imamo zlate in srebrne kolajne in tako jih je treba razdeliti. Konči izid: 2-0 (25-20; 29-27) za Naš dom San Justo. Lanuščankam ni uspelo ub-

raniti lanskega naslova, Sanhuščanke so ga pa ponovno pridobile, saj so že okusile zmago prve verzije MTO-ja.

Ko so se fantje pokazali na igrišču, je hrup narastel in na dan so tudi prišli letaki in zastave. Sedaj je „vrelo“ v dvorani in tudi na igrišču. Odbijanje žog je bil glasnejše in hitrejše. Vse se je treslo.

V prvem setu so Pristavčani dobro vedli in dokazali da so usposobljeni doseči cilj. Bili so precizni v napadih, a Sanhuščani so se dobro branili. Toda razlika je bila vidna. In tako je bil prvi set za Pristavsko moštvo 25-22. Ob začetku drugega seta so se „zahodnjaki“ zadremali na lovri-kah, vendar so se pravočasno zbudili in zmagali 25-21 in s tem tudi osvojili final. Zopet so se srečali z naslovom, katerega so spoznali leta 2001.

V imenu Zveznega odbora naj se zahvalim vsem, ki ste priskočili na pomoč za organizacijo turnirja.

Bog daj in mladina tudi, da bi lahko prihodnje leto znova poročali, takrat že o četrti verziji MTO-ja.

TAZOMO

OBVESTILA

PETEK, 18. julija:

Seja Medorganizacijskega sveta, ob 20. v Carapachayu.

SOBOTA, 19. julija:

Redni pouk na Srednješkem tečaju RMB, ob 15. uri v Slovenski hiši.

NEDELJA, 20. julija:

Srečanje molilk in molilcev Živega rožnega venca, v Slovenski hiši.

V Našem domu v San Justo po maši srečanje z misijonarjem Petrom Opeko. Nato skupni „asado“.

NEDELJA, 3. avgusta:

Obletnica v Hladnikovem domu v Slovenski vasi.

SOBOTA, 9. avgusta:

Redni pouk na Srednješkem tečaju RMB, ob 15. uri v Slovenski hiši.

NEDELJA, 10. avgusta:

Mladinski dan v Slomškovem domu.

ČETRTEK, 14. avgusta:

Zveza slovenskih mater in žena. Ob 15.30 v Slovenski hiši srečanje v kuhinji s Polono M. Makek, ki bi pripravila tri vrste štrukljev.

SOBOTA, 16. avgusta:

34. Glasbeni večer SDO-SFZ

NEDELJA, 17. avgusta:

Romanje v Lourdes.

DARUJTE V TISKOVNI SKLAD!

VALUTNI TEČAJ
 V SLOVENIJI
 15. julija 2003

1 EURO 234,11SIT
 1 U\$S dolar 207,51SIT

RAZSTAVA.

Veronika Šparhaki sodeluje v skupinski razstavi v Centro Cultural Borges. Odprta bo do 20. julija.

„Gre naš zvesti korak“

51. obletnica Hladnikovega doma

Nedelja, 3. avgusta 2003

ob 9.00 sv. maša
 ob 12.30 kosilo
 ob 16.30 kulturni program nato prosta zabava

Naš dom

San Justo

vabi člane in prijatelje na

SREČANJE Z MISIJONARJEM PETROM OPEKO

Nato skupni „asado“ ob praznovanju dneva prijateljstva.

V NEDELJO, 20. JULIJA OB 10,30. URI.

Draga mladih...

Nad. z 2. str.

ena najrazvitejših držav v Evropski uniji.

Delo je potekalo v obliki dopoldanskih pogovorov z uglednimi gosti s slovenskega družbenega življenja, okroglih miz in ustvarjalnih ter pogovornih delavnic na temo mladi in kultura, mediji, etika in EU.

Petkova okrogla miza je bila namenjena kulturi. V soboto so mladi na okrogli mizi z naslovom Komu koristi zatiranje ustvarjalnosti mladih govorili o medijih, politiki in splošnem stanju duha v naši družbi.

Med najpomembnejšimi dejavnostmi DM je druženje mladih, utrjevanje starih prijateljstev in sklepanje novih. Zato so

organizatorji poskrbeli tudi za izlete in družabne večere.

Letošnja DM pa je pomembna tudi zaradi udeležbe, saj je v Piran prišlo 117 udeležencev iz Slovenije, zamejskih Slovencev iz sosednjih držav in izseljencev iz Združenih držav Amerike ter Argentine.

DM se je pred 13 leti začela v Opčinah pri Trstu in je zrasla iz različnih pobud mladih slovenskih intelektualcev. Ena izmed njih je bil družbeno-politični tečaj, ki je bil namenjen mladim slovenskim študentom iz okolice Trsta. Med njimi je zrasla ideja o zaključku tečaja z večdnevni seminarjem, ki bi ga idejno povezali s tradicionalnimi študijskimi dnevi Draga.

Predlanskem je na Dragi mladih sodeloval Gregor Batagelj iz Argentine.

Deloitte & Touche

Deloitte & Touche je eno vodilnih in najhitreje rastočih svetovnih družb na svetu, ki nudi storitve strankam na področju revizije, davčnega, finančnega in poslovnega svetovanja. Več kot 95.000 strokovnjakov, zaposlenih v več kot 140 državah, nudi storitve več kot četrtini največjih svetovnih podjetij.

Zaradi širitve naše družbe v Sloveniji, iščemo

POOBlašČENE REVIZORJE/KE

Zahtevane izkušnje:

- univ. dipl. ekonomist;
- najmanj 5 let izkušenj v reviziji, zaželeno v eni od vodilnih revizijskih hiš "Big 4"; in
- dobro poznavanje slovenskih in mednarodnih računovodskih standardov.

Zahtevana znanja:

- odlično govorno in pisno znanje slovenskega in angleškega jezika;
- sposobnost samostojnega in teamskega dela; in raziskovalen pristop k reševanju problemov.

Uspešnim kandidatom nudimo dobro plačilo in priložnost za odličen razvoj kariere.

Vabimo kandidate, ki izpolnjujejo zgoraj navedene pogoje, da pošljejo podroben življenjepis in pismo s prijavo v slovenskem in angleškem jeziku na naslov Deloitte & Touche, Dunajska 9, 1000 Ljubljana ali po faksu +(386 1) 30 72 900 ali na elektronski naslov mucakar@deloitteCE.com. Vse prijave bomo obravnavali kot strogo zaupne. Zadnji dan za prejem prijav je 31. julij 2003.

Naše vodilo je pomagati našim strankam in našim zaposlenim preseči lastna pričakovanja.

*Jaz sem življenje in vstajenje.
 Kdor v mene veruje, ne bo pogubljen!*

Vsem prijateljem in znancem sporočamo žalostno vest, da je 22. junija v 82. letu starosti odšel h Gospodu naš dragi mož, oče, ded, brat, tast, svak in stric

Anton Truden

Posebna zahvala dr. Juretu Rodetu, dr. Mirku Gogali, dr. Alojziju Kukovici in župniku Marijanu Loza za molitve in tolažilne besede ob krsti, pogrebno sveto mašo in vodstvo pogreba.

Žalujoci:

- žena **Tončka**;
- hčerke **Marta, Anka, Diana**;
- sinovi **Beno, Marko, Peter**;
- snaha **Simonka, Monika, Suzana**;
- bratje **Ivan, Slavko, Emil** z družinami;
- vnuki **Aleks, Niko, Zofija** in ostalo sorodstvo.

Buenos Aires, Slovenija, Italija, Kanada